

Gyurit is ott hálatták az alagsorban, pedig a nagyságos úr rokona vót, vagy mi, mégse engedték odaföl. Többet nem jött át, pedig várta, aztán megszokta ezt is, hogy csak a falon keresztül, iszen nem volt beszélni Gyurinak se kivel, olyan egyedül vót az a fiú, árván, nincstelen rokon. Egy fal, annyi választotta el őket, éjszaka átbeszéltek rajta, hajnalig hallgatta a hangját, nem is értette sokszor a beszédét, csak tapadt a falra, engem szólít és én felelek néki, vele vagyok a bajban. Nem mondott neki semmit, pedig már akkor tudott vóna, félt, megveti, jaj nekem, mert elvesztem, tisztátalan nép között lakom, s magam is tisztátalanná lettem, ne keveredjete a korpa közé, édes gyermekeim, mert felfalnak bennetek a disznók. Szentestekor már nem akart hazamenni a falujába, csak felnyitottam a számat és lihegtem, desapám kettévág, ha megtudja, Palkó lábát se törli belém, nemhogy asszonyoknak, nincsen nekem menedékem, hová is futhatnék.

Talán ha azt a jegyet nem adja neki, másként jár a sorsa, gyere el Osi, hogy mennék, nem enged a naccsága.

– Ez az utolsó fellépésem Pesten.

A naccságának azt mondta, a bátyját kell meglátogatnia a kórházba, ha a fene fenét eszik is, ő odahaza nem marad, mikor a Gyuri táncol az operában. De vesztére ment, hogy táncolt az a fiú, édes Jézusom, nem látott ő olyat soha, úgy ugrott fel, hogy neki még a szíve is megállt, azóta nincsen neki nyugalma, csak vergődik, mint a kalickába zárt madár, rajtad kívül, mit kívánhatnék a földön, ha eleped a testem és a lelkem, szívemnek osztályrésze te maradsz magad.

Hiába forgatta magában, csak az lehetett az oka, hogy Gyuri elment, azután pakolt össze véglegesen, amikor rájuk nyitott. Árpi ellen már nem is védekezett, a nagyságos úr rájárt már rég, hogy visított a naccsága, mikor felrendelte a Svéd-hegyre, hátulról, mint a csődörök a méntelepen, az uradalmi béresek meg körbeálltak, röhögtek, ne, te, ne, osztán vigyázz, gerince ne törjön, Árpi már csak a vége volt, alig legényke.

Miután Gyuri elköltözött a Gara-házból, csak a plakátokat leshette, látta is rajta a nevét, de szólni nem mert, Mihálynak aztán végképp nem, ballejt, az kell neked, arcátlan. Mihályért hálás volt a Jóistennek, nekem így is kellesz, Osi, evvel a fattyúval a hasadba, de szavad ne legyen, kié, az enyém, mert az enyém vagy te is testestül, lelkestül. Úgy szerette Mihály a gyermeket, mint a sajátját, hóc, hóc katona, ketten ülünk egy lóra, hárman meg a zsidóra, verjed bittal a fajtáját, ne sajnáld a lába szarát. Kacagott a kicsi, ő meg csak elfordult, azt hiszi biztos, Árpi ejtette meg, vagy a nagyságos úr, vér szerint lehet is, de szíve szerint a Gyurié, őt ölelte Árpiban, szállnék veled az égre, csak fogjál szorosan.

Mikor jöttek az orosz repülők, Mihály éppen a parancsnokságon, a Bakás uccán, csak kapta a lányt, futottak le a pincébe, átgondolni se volt, hova, mert már dőltek rájuk a falak, csak nyújtotta volna felé a kezét, hol vagy életem, hol vagy én kincsem, ágyamon kereslek, de nem talállak, házamba kereslek, de nem talállak, felkutatom az utcákat és tereket, merre vitték, hova ment el, üresek a plakátok, nincsen rajt többé a neve, hol vagy kincsem, én egyetlenem, kislányom, Ildikóm.

KABDEBÓ TAMÁS

Angyali

*Egy angyal szállt a háztetőre
Bebújt a házba a kéményen át
A hideg kandalló előtt megállt
Riszálgatta kormos derekát,
Hogy onnan a kormot lerázza.
Maszatos volt két keze, lába
Fekete volt szép fehér ruhája
Átlibbent hát a fürdőszobába
Megnézni, hogy ragyog-e még
Feje fölött a glóriája.
Hah! Megszólalt a glória:
„Itt vagyok, ragyogok,
Mint a fekete szurok.”*